

SCHIZANDRA CHINENSIS

(MAGNOLIACEAE)

Over to årtusinder har denne plantes røde bær spillet en stor rolle i kinesisk medicin.¹ De kaldes *wu wei tze* 'dem med fem smag' fordi skræl og kød er henholdsvis sød og surt, kærnerne skarptsmagende bitre, mens hele frugten smager salt. Gamle kinesiske farmakopéer anfører dem som det bedste middel mod træthed. Sibiriske jægere spiser bærene for at holde sig årvågne og bedre synet.² Frugt og blade indgår nu i toniserende kinesiske og russiske præparater, som skal bedre almenbefindendet.

Kina: bærene regnes for meget effektive mod blære- og nyrelidelser,³ de anvendes for leversygdomme,⁴ åndenød og som hjertestyrkende,⁵ tilskrives en afrodisiakisk, brystlægende og mildt afførende virkning, et klæbrigt dekokt af stænglerne gives for dysenteri, gonorré og hoste.⁶ Schizandra bruges til at regulere blodtrykket, skal modvirke svækkelse efter lungetuberkulose, nattesved, for hyppig urinerung, astma og hoste, neurasteni, nældefeber, børns og gravide kvinders diarré.⁷

Aiunu: et dekokt af planten regnes for feberstillende, som et specifikum mod forkølelse og drikkes mod søsyge.⁸

Korea: frugten er god for fordøjelsen og blodcirkulationen, lungesygdom og hoste.

Indien: plantens saft gives spædbørn mod forstoppelse o.a. mavelidelser.⁹

Sølvlys eller sort slangerod eller fjårilsranka
(Schizandra chinensis). Foto: *ikadidfkaus.tistory.com*

Bær og frø indeholder ikke bundne fedtsyrer, bl.a. linolen-, stearin-, palmitin-, myristinsyre, endvidere citron- og vinstenssyre, kulhydrater, harpiks, en fed æterisk olie, vitaminerne C (350–580 mg/100 g frugtkød) og E; i asken jern, mangan, silicium, fosfor og kalcium.

Schizandrin regnes for en af drogens terapeutisk vigtigste substanser. Sovjetiske forskere påviste, at frugten stimulerer centralnervesystemet og regulerer det kardiovaskulære system. Sovjetiske læger ordinerer stikpiller

og tinkturer af drogen for træthed, neurasteni, for at stimulere de fysiske og psykiske kræfter – med udmærkede resultater undtagen hos patienter med arteriesklerose. – Drogen har ingen uønskede bivirkninger.

REFERENCER

- 1 61 80, 283.
- 2 215 108.
- 3 427 72.
- 4 207 2, 1980, 178.
- 5 454 67, 175.
- 6 391 398.
- 7 299 381.
- 8 418 21, 1893, 201f.; 98 30, 1976, 214f.
- 9 98 35, 1981, 8 (Khasi og Garo Tribes).

Schizandra chinensis, ur *Flora of China*. Editorial Committee of *Flora Reipublicae Popularis Sinicae*, Science Press, and Missouri Botanical Garden Press.